

De GESCHIEDENIS van de WERELD

TEKST VAN J. SCHOONJANS

TEKENINGEN VAN L. EN F. FUNCKEN

WIE IS DE MEESTER ?

IN de tijd toen de koningen nog alleenheersers waren, trok men ten strijde uit hoogmoed en uit eigenbelang. De oorlog was een prestigekwestie en thans is men nog altijd niet wijzer geworden. He-laaas ! Frans I, koning van Frankrijk, zei : « Ik wil Napels en Vlaanderen ! » en keizer Karel van zijn kant verklaarde : « Ik wil Milaan en Bourgondië ! ». Frans I scheen de sterkste omdat zijn rijk een geheel vormde, terwijl dat van keizer Karel in vele stukken verspreid lag...

1. - EEN TENT UIT GOUDBROKAAT

FRANS I kwam over de Pyreneeën en viel Pamplona aan. Hij slaagde er in sint Ignatius van Loyola te kwetsen, maar veel meer ook niet ! Hij begreep dat hij sterke bondgenoten moest zoeken en dacht aan de koning van Engeland, Hendrik VIII. In 1520 nodigde hij deze laatste uit te Ardres nabij Calais en ontving hem in een tent van goudbrokaat. Frans I was omringd door een schitterend gezelschap en hij spreidde een grote weelde tentoon om Hendrik VIII voor zijn plannen te winnen. Men vertelt dat hij de koning van Engeland tijdens een steekgevecht overwon en deze daarom woedend was. En feit is, dat Hendrik een bondgenootschap sloot met Karel. Deze laatste werd ook gesteund door de paus Adriaan VI, zijn vroegere leeraar.

3. - BOURGONDIE

KEIZER Karel liet Frans I opsluiten in een burcht van Madrid en Frans I kon niets anders doen dan de vredesvoorwaarden van de keizer aanvaarden. Hij moest Bourgondië afstaan en ook het hertogdom Milaan. De koning van Frankrijk moest erkennen, dat keizer Karel niet de eerste de beste was en hij er goed zou aan doen met diens macht rekening te houden ! In stilte echter bereidde hij de weerwraak voor.

4. - DE DAMESVREDE

HET werd weer oorlog. Om paus Clemens VII die hem ver-raden had te straffen, overrompelde keizer Karel de Eeuwige Stad. In 1529 toog Louise van Savoie, moeder van Frans I, naar Cambrai, toen een Belgische stad, om er Margaretha van Oostenrijk, tante van keizer Karel, te ontmoeten. Daar kwam de « Damesvrede » tot stand. Bourgondië ging terug naar Frankrijk, maar Milaan kwam keizer Karel toe. Het was een verstandige regeling.

5. - KOPPIG...

FRANS I was koppig. Heel Europa beefde voor de Turken. Deze laatsten hadden Lodewijk II, koning van Hongarije gedood en ze bedreigden Wenen. De Turkse zeerovers onder leiding van Chair oed Din, bijgenaamd Barbarossa (= roodbaard) verpestten de Middellandse Zee. Keizer Karel trok tegen hen ten strijde, nam Tunis in en bevrijdde 20.000 christenen. Frans I sloot een bondgenootschap met de Turken, gaf hen Toulon en zette de oorlog tegen keizer Karel voort. Dat was een mooi schandaal ! Frans I stierf in 1547. Hij had het tegen keizer Karel niet kunnen halen.

2. - ALLES VERLOREN...

OP 24 februari 1525 belegerde Frans I Pavia en werd aldaar aangevallen door het leger van keizer Karel. Frans I streed hartstochtelijk, werd verslagen en gevangen genomen. Hij gaf zijn degen aan de overwinnaar, de Belg Charles de Lannoy. Toen schreef hij aan zijn moeder een wanhopige brief waarin deze beroemde zinsnede voorkwam : « Madame, alles is verloren, behalve de eer... »

(Wordt voortgezet.)